

Mijn herinneringen aan Paul Polak (Ewout de Man, John Worries, Sieb Mulder)

De drie artikelen die ik van de VRA site plukte luiden :

Ewout de Man:

Afscheid van Paul Polak

9 januari j.l. hebben wij afscheid genomen van Paul Polak tijdens een indrukwekkende crematieplechtigheid op Westgaarde. Familie en een zeer grote verzameling vrienden van Paul, met name ook uit de cricketwereld, waren daarbij aanwezig. Aansluitend vond op VRA een herdenkingsbijeenkomst plaats met meerdere sprekers. Honderden vrienden en kennissen van Paul kwamen hem de laatste eer bewijzen. Tijdens de crematieplechtigheid sprak Ewoud de Man namens VRA en schetste een veelzijdig beeld van ons unieke clubicoon Paul Polak.

"Kerrie, Eva, Ruben, Michiel, Karianne, vrienden en cricketvrienden van Paul, Ja vergeten....ik denk niet dat we Paul zo maar vergeten, daar ben ik niet zo bang voor. Ik heb altijd als ik naar het weer kijk, dat ik meteen aan Paul moet denken. En als ik de laatste dagen naar buiten kijk, kan ik me niet geheel onttrekken aan de gedachte dat De Almachtige daarboven Paul even uit het oog is verloren en dat Paul heel geïnteresseerd, maar volstrekt illegaal, aan wat knoppen aan het draaien is.

Paul Polak leerde ik 35 jaar geleden als 17-jarig jongetje kennen, toen ik bij VRA kwam spelen. Een vreemde snuiter, dat was toen al meteen duidelijk -dacht ik- met dikke sigaren, veel te dure auto's en een enorme grote bek. Een echte Amsterdammer vond ik, met onevenredig veel zelfvertrouwen leek me. Met dat kale hoofd en sigaar in de mond legde hij me op de eerste crickettraining bij VRA uit, dat de meeste topspelers geen spin konden spelen en -vond hij- dat hij de aangewezen man was om me dat te laten zien! Het ongegeneerde zelfvertrouwen had iets magisch voor me. Dit bleek hij bij iedere nieuwe speler te doen en Paul verklaarde later met een stalen smoel dat hij de meeste profs die bij VRA kwamen spelen op de eerste training uitgooide en dat hem dat een bijzonder goed gevoel gaf.

Paul was voor veel mensen een complex persoon, een loner, enorm gelaagd en afhankelijk van z'n stemming, kon je met snelle wisselingen in die laagjes te maken krijgen. Stress en tijdgebrek konden bij hem tot woedeaanvallen leiden, vooral als hij met mensen moest samenwerken die niet zo snel als hij werkten of dachten. Ik kan me nog wat explosies voor de geest halen als het ging regenen op VRA en vrijwilligers moesten helpen om de zeilen op de square te leggen. De dag erna waren er meestal geen vrijwilligers meer en klaagde Paul dat ie altijd alles alleen moest doen.

Gebrek aan respect voor hem leidde tot sarcasme of boosheid, vooral als dat in verband stond met zijn veld of square. Zo had hij besloten om Nolan Clarke, voormalig Nederlands Elftalspeler, angstgegner en criticaster van Paul's werk, zodanig op de kast te krijgen voor iedere thuiswedstrijd, dat hij niet zou functioneren. Sarrend en op alle knoppen drukkend zei Paul hem dan dat ie 's ochtends -een soort heiligschennis in cricket- nog maar wat extra gesproeid en geprikt had. Nolan maakte erg weinig punten op ons gras tot grote frustratie van Nolan, hetgeen natuurlijk leidde tot enorme hilariteit bij Paul. Paul had echter ook een hele zachte kant en als hij goed in z'n vel zat was hij de vriendelijkheid zelve. Een speciale band had hij met Julian Molenaar en Amil Prasad, mensen die hem zeer aan het hart gingen.

Hij testte mensen lang uit voordat hij wat closer met ze werd en mocht je niet in Paul's pulletje vallen dan merkte je dat direct. Het leidde soms tot behoorlijke aanvaringen. Paul was een mens die over bijzondere talenten & vaardigheden beschikte; hij was om te beginnen verschrikkelijk intelligent. Dit had hij niet meegekregen via boeken of studie, maar puur door goed te luisteren, kijken en door te experimenteren. Paul kon héél goed kijken, waarnemen moet ik eigenlijk zeggen en het irritante was dat hij ook vaak direct met je deelde wat hij zag. Vooral in vergaderingen kregen we dan op

Mijn herinneringen aan Paul Polak (Ewout de Man, John Worries, Sieb Mulder)

detailniveau een beschrijving hoe iets in elkaar zat en daar zaten we dan -als hoeders van de grote lijn- zeker niet altijd op te wachten.

Het graswicket op VRA heeft hij echter bijna 25 jaar met dit oog voor detail onderhouden en hij wist na al die jaren echt van de hoed en de rand. Hij waakte erover en vervloekte hockeyers die erover heenliepen en ook de ooit tijdelijke benoemde groundsman van VRA die onbedoeld paddestoelencompost over de square had uitgestrooid, moest het heel lang ontgelden. Hij was een echte pionier, die als je hem een klus gaf, zich er vol op stortte. Misschien niet op de manier zoals je dat zelf zou hebben gedaan, maar het kwam wel voor elkaar.

De mooie momenten die ik met Paul koester zijn natuurlijk zijn avonturen & verhalen. Of het nu over cricket, skiën, meubels, schilderijen, ijshockey, stoffen, bouw of verzekeringen ging, Paul had er een verhaal over.

Een aantal van deze verhalen -die ik met hem meegemaakt heb- wil ik graag met jullie delen. In de jaren '90 werkte ik bij een bedrijf dat kredietrisico's op bedrijven beoordeelde. Dat wist Paul en dat kwam goed uit want hij was met Oscar actief -toen- in de stoffenhandel. In die tijd waren er nog veel ateliers & handelaren in Parijs en Paul ging er dan heen om z'n handel te regelen. Op een gegeven moment gaat de telefoon en belt Paul. "Ja met Paul, kun jij even meekijken of ik wel met het juiste bedrijf zaken doe?" Tuurlijk Paul. Paul noemde dan het bedrijf waar hij voor de deur stond, ik zocht het op en kon dan Paul vertellen hoe het er voor stond. Dit bleef uiteraard niet bij 1x; wij werden het informatiecentrum van Paul op dit gebied, maar niemand bij mijn toenmalige werkgever vond het erg; "juist erg verstandig dat zo iemand zich informeert en kijkt of z'n toekomstige klanten wel gaan betalen", was de consensus. Ik kan u vertellen dames en heren dat ik alleen maar bedrijven uit mijn computer naar boven kreeg die óf halfrot of totaal rot waren, wat natuurlijk wel een beetje merkwaardig is als dat je klanten moeten worden. Ik sprak Paul daar na een paar weken op aan en wilde weten hoe het zat.

Verbaasd keek hij me aan en zei "snap je dat dan niet?" Het gaat me helemaal niet om toekomstige klanten, het gaat om toekomstige leveranciers! Hoe rotter ze zijn, hoe meer korting ik eruit kan slepen, want dan weet ik zeker dat ze tegen elke prijs aan me willen verkopen!

Twee jaar geleden ging de tractor stuk op VRA. Dat was lastig want als groundsman doe je bijna alles met dat ding. Paul mocht een nieuwe tractor uit gaan zoeken en samen gingen we die bekijken en evt. kopen in Zeewolde. Paul zat als een opgewonden kleuter in de snoepwinkel naast me in de auto mij alles te vertellen over tractoren en wat we allemaal nodig hadden. Bij de leverancier aangekomen bleek dat Paul al telefonisch doorgegeven had welk model hij nodig had en dat het een compleet model moest zijn. We stiefelden door de showroom naar de bewuste machine. Daar aangekomen begon de verkoper het apparaat enorm aan te prijzen en Paul hoorde dit stilzwijgend aan, wetende dat deze vent op commissiebasis werkte.

Vervolgens nam Paul het gesprek op geheel eigen manier over.

"Het is een mooie tractor hoor, maar -Hij is niet eens half compleet (hefbomen), want de banken..... - Hij is totaal ongeschikt voor VRA (grasbanden), want de zeilen op de square.... -Allerbelangrijkste. Hij kan niet trekken. (Trekbal). Aanhanger heeft een speciaal oog..... -De accu is niet goed. En nadat hij alle opties uit de zak van die verkoper had geklopt en uitgelegd had dat zijn telefonisch besproken model echt voor de genoemde prijs al die opties in zich had, moest er ook nog even over de prijs zelf gepraat worden. Paul had me gevraagd cash geld mee te nemen en stelde voor om tegen "de gebruikelijke" liquiditeitskorting af te rekenen. Fronsende wenkbrauwen natuurlijk aan de andere kant. Wat dat dan precies inhield? Nou vertelde Paul, als wij nu eens contant konden afrekenen, zou dan die -voor u zo- vervelende BTW niet geheel onnodig zijn? Uiteraard kreeg hij een extra korting en bij het vertrek keek hij me met twinkelende ogen aan en sprak de voor mij legendarische woorden: "Baar geld is koning in ieders woning".

Mijn herinneringen aan Paul Polak (Ewout de Man, John Worries, Sieb Mulder)

Die zachte kant; Eind 2016 overleed onze cricketvriend Maurits Houben en besloten wij samen naar zijn afscheid te rijden. "Het is goed om dit soort dingen nooit alleen te doen, verkondigde hij door de telefoon". Die ochtend was Paul een half uur eerder bij mijn huis. Hij wilde er graag op tijd zijn en had zijn nieuwe G-star spijkerjack aangetrokken zodat hij er tip top uit zag. Hij had uiteraard wel zijn motorlaarzen aan. Paul was stil in de auto. Hij memoreerde alleen de mooie momenten die hij met Maup op het terras had meegemaakt. Rustig, kalm en heel beschouwend. Geen kritiek, geen gemopper, alleen een soort serene blik. En op de terugweg van de plechtigheid zei hij uit de grond van z'n hart: "ik wou dat iedereen in de cricketwereld zo zichzelf was als Maup." En dat was precies zoals Paul mensen graag zag.

Ik moet toch afsluiten met een lach als ik aan Paul denk. Zo waren we de afgelopen 3 jaar heel druk bezig met de voorbereiding op de verbouwing van ons clubhuis en de aanbouw van een crickethal. Een plan waar Paul ook vol in geloofde. Na een gesprek met de architect zaten wij de tekeningen nog eens door te nemen en kwam ik erachter dat we iets cruciaals waren vergeten. Dus ik zei tegen Paul: "Paul je bent iets vergeten"! Hoezo? "Nou zei ik je bent vergeten in het nieuwe clubhuis een eigen ruimte voor de groundsman in te tekenen" "Maar dat is toch volledig onnodig, wierp hij me tegen, ik zit nu toch ook waar ik wil?". Ja zei ik, maar waar je even niet aan gedacht heb is dat het nieuwe clubhuis een "niet-roken" plek gaat worden! Het is de enige keer dat ik Paul met z'n mond vol tanden heb zien staan en het enige oorstrelende compliment wat ik terugkreeg was "vuile pleurishond". Paul je was voor mij een mooi mens en ik heb van je vriendschap genoten."

Ewoud de Man

John Worries:

Dag Paul,

Wat jammer dat je de ultieme droom niet hebt kunnen meemaken. Je vriend en groundsman van Lords, Michael Hunt liep achter de handmaaimachine op VRA. Hij komt dit jaar nog een paar keer om te kijken hoe jouw wicket ervoor staat. De square ziet er nu al prachtig uit na de ophoging met Engelse klei vorig jaar september. De hele operatie is nu nog een keer herhaald in verband met het grote internationale toernooi eind deze zomer en de serie tegen Pakistan volgend jaar. Dat betekent dat er tot 1 juni op het gras niet gespeeld kan worden en dat het eerste z'n wedstrijden uit moet spelen. De broer van Peter van Gulik, zijn voornaam is natuurlijk Paul, maakt foto's van de pitch en stuurt die wekelijks naar Lords. Dankzij Roland Lefebvre is dit voor elkaar gekomen en natuurlijk ook omdat jij een relatie met Hunt had opgebouwd.

En dan is er ook nog een groundsman van de FC Utrecht, Nieuw Zeelander van geboorte met verstand van cricket pitches, ene Jason, die twee dagen in de week VRA komt assisteren. Buiten het bos cirkelen Ewoud de Man en Thijs Vermeulen naar prooien als geldschieters, leden, leningen, subsidies, bankgaranties en ander financieel volk dat kan bijdragen aan de groei.

Ik ben even gaan kijken naar de jaarlijkse opbouwdag. Dit keer waren er zo'n 30 vrijwilligers gedreven aan het werk. De meisjes achter de bar, Leila en Karima doen het werk smetteloos en professioneel en de situatie van de verbouwde bar en de aanstaande bouw van crickethal en clubhuis werd deskundig van commentaar voorzien door Theo Lindeman. Er hing een sfeer van samenhang en enthousiasme. Peter van Gulik had de algehele leiding, Siebrand liep uiteraard met boren en hamers en hielp iedereen die wat minder technisch was aangelegd. Dankzij de inzet van Natalie en Benno lopen VRA 1 en VRA 2 en Dames 1 in prachtige gekleurde pakken in de clubkleuren. De heer en mevrouw Bloemen stonde de banken te schrobben en Harald zat achter een scherm de financiële administratie op orde te brengen. Begin april is VRA klaar wakker. Het is net alsof jouw dood een 'wake-up call' voor de club is geweest.

Mijn herinneringen aan Paul Polak (Ewout de Man, John Worries, Sieb Mulder)

De eerste twee oefenwedstrijden van het Eerste zijn achter de rug. Ben Cooper is terug en er waren drie nieuwe Britten die in Amsterdam wonen en werken. Leuke kerels. Dat is een mooie kant van de Brexit. Wedstrijd secretaris Thomas Spits heeft al een toernooi met 4 teams achter de rug compleet met barbecue voor zo'n 30 man. En secretaris Nigel is uren kwijt aan het invullen van de jaarlijkse Bondsverplichtingen.

Je oude makker, TVproducent, David Lipschitz, belde dat hij nog een oude opname van jou in Banana Split heeft gevonden. Ik zal Karianne daarover berichten. Met jullie gezamenlijke hond Charlie, opvolger van Whisky gaat het goed en de kat Arie is voor het eerst doorvoed. Je kunt gerust zijn. De club loopt op rolletjes, maar je naam valt nog om de paar minuten.

Groeten,

John Worries

Sieb Mulder:

Herinnering aan Paul

Ik was gisteren weer eens op de club. Zoals de laatste maanden vrijwel elke dag. En je was er niet, Paul. En dat wil er bij mij nog steeds niet in. Ik verwacht elke keer weer dat je er zo dadelijk aan komt lopen, met een grote sigaar in je mond en verhalen. Veel verhalen over die, dat en nog veel meer. Je belt ook niet meer om de dag, zoals altijd. Dat gaat ook niet meer gebeuren, ik kan nog niet wennen aan het idee.

En dat is ook niet zo vreemd, we gingen al meer dan 60 jaar met elkaar om. Met VRA als trefpunt, maar soms ook anders. Hoe jij eigenlijk bij VRA bent beland, weet ik niet precies maar ik vermoed dat mijn vader daar schuldig aan is geweest. Jij en je ouders waren patient en mijn vader heeft via zijn tandartsstoel menigeen richting VRA geloodst. Een stoel waar je oude heer nooit in heeft plaatsgenomen omdat hij zijn kunstgebit altijd voor onderhoud per post opstuurde. Mijn eerste herinneringen aan jou zijn die van twee jochies die door jouw vader in zijn Citroen Traction Avant naar de Echoput of een dergelijke uitspanning gereden werden. We waren er meestal snel omdat oude Bram zijn houten poot slechts met tegenzin van het gaspedaal haalde.

We speelden jaren samen in de jeugdelftallen, beide als ietwat merkwaardige slow bowlers. Als de captain ten einde raad op een vrijwel hopeloze stand besloot om Polak maar eens die rare toverballen te laten gooien gebeurden er vaak mirakels. You have bowlers and people who take wickets... Als vaste batsman nr 11 wist je soms tot ieders verbazing volstrekt waanzinnige zessen te slaan. Die in Hilversum die net de Intercity op de naastliggende spoorbaan miste, zal ik nooit vergeten.

Als koppel produceerden we in de jaren 70 elke maandagavond het wekelijkse clubblad How's That. Sander Tholen schreef het redactioneel inclusief tekening. Als hij weer eens een mooie horizontale lijn had getekend, plakten wij het gescheurde stencil met lijm weer aan elkaar en pompten nog maar eens wat extra inkt in de stencilmachine die jij bij voorkeur met de hand bediende in plaats van met de motor want dat ging sneller, dacht je. Ik ben echt nog nooit iemand tegengekomen die eigenwijzer was.

Op een van die avonden haalde je een truc uit die mijn verdere leven zou bepalen. Onze vaste typiste was verhinderd en jij gaf de secretaresse van Polak's Meubelindustrie opdracht in te vallen en te komen typen. En de week daarop weer. En de week daarop weer. Zij heette Anneke, was blond en aantrekkelijk en ik was verkocht. We trouwden, kregen twee fantastische kinderen en waren 40 jaar samen totdat we twee jaar geleden afscheid van haar moesten nemen. Anneke had door haar werk een speciale band met jou en jouw ouders opgebouwd. Ze voelde zich altijd een beetje

Mijn herinneringen aan Paul Polak (Ewout de Man, John Worries, Sieb Mulder)

verantwoordelijk voor jou. Ook omdat jouw moeder Evi op haar sterfbed Anneke had gevraagd een beetje op jou te blijven letten. Dus Anneke hield je op afstand in de gaten en je was een vaste gast op onze Kerstdiners.

We trokken ook los van VRA af en toe met elkaar op. Ik herinner me skivacanties in Meribel. Ik kan werkelijk erg goed skiën maar jij schiep er genoeg in te bewijzen dat je nog net iets sneller naar beneden kon gaan. Een demonstratie van volstrekte doodsvrachting want enige roekeloosheid was je niet vreemd. Ik zie je nog op cricettour in Parijs met een 2CV op twee wielen eindeloos rondjes rijden rond een kleine rotonde in de Rue de Surene. Berucht waren de reizen naar de uitwedstrijden van VRA3. Stilstaand voor een stoplicht draaide een verbolgen automobilist zijn raampje open en riep: "Meneer, het is hier niet het Circuit van Zandvoort!". Paul: "Maar toch wel een aardig parcours...".

VRA zal nooit vergeten dat je sinds 1994 het graswicket op VRA hebt gemaakt en daarmee de club ook internationaal op de kaart hebt gezet. Met zonder uitzondering uitstekende pitch reports onder vaak zeer uitdagende omstandigheden. Dat je daarbij voortdurend nieuwe machines nodig had, die vervolgens stuk gingen en ik mocht proberen te repareren, het is je vergeven.

De laatste 20 jaar deed je, met een enkele onderbreking, ook de bar. Omdat jij je beperkingen op administratief gebied kende, mocht ik de facturen maken en de cijfertjes bijhouden. Ik denk dat niemand echt door heeft hoe ongelofelijk veel geld jij voor de club hebt verdiend met je tomeloze inzet en slim koopmanschap in de beste Joodse traditie. Jij was de kip die de gouden eieren legde en de club van de ondergang redde toen we er een jaar of zes geleden echt heel slecht voorstonden. Bij alle gerechtvaardigde kritiek op jouw soms botte gedrag mag dat nooit vergeten worden. Je hebt nooit in het bestuur gezeten en dat paste ook niet bij jou. Maar je hebt de tent wel jarenlang min of meer gerund.

Met het beste graswicket op het Europese continent en alle geslaagde evenementen, waaronder de vele interlands op ons complex, heb je je naam gevestigd in de cricketwereld. Voor altijd verbonden aan onze club. Als bevlogen groundsman, handige kantinebeheerder, manager van het Eerste, slowbowler van het Derde, uithangbord van VRA. Het is jammer dat je jouw crematie en afscheidsplechtigheid op VRA niet bewust hebt kunnen meemaken. Je had het prachtig gevonden. Dat je er zo plotseling tussenuit bent gegaan, was voor iedereen een verrassing. Zag je het zelf aankomen? Ik denk het niet. Maar toch... Het werk viel je fysiek steeds zwaarder en je klaagde de laatste maanden dat je nog van alles moest doen maar de energie niet kon opbrengen. Je zag er ook slechter uit. Maar je was volop betrokken in alle toekomstplannen van de club en belde bijna dagelijks over de nieuwste ontwikkelingen. Maar toch... Het laatste jaar viel je in onze gesprekken soms plotseling in filosofische beschouwingen, waarin je, achteraf gezien, met een soort terugblik op je leven bezig was. Hoe het ook heel anders had kunnen lopen, als....

De instructies van Anneke gedachtig, belde ik je op 24 november, je verjaardag. Tegen borreltijd, blij dat ik er nog op tijd aan had gedacht. Ik vroeg of je nog wat leuks ging doen die avond en het bleef stil. Ik zei dat ik op TV naar Ajax ging kijken en als je niks beters te doen had... Een half uur later stond je op de stoep en het werd een heel gezellige avond. Ik weet niet meer waar we het allemaal over hebben gehad, maar het ging zeker niet alleen over cricket. Er was tenslotte werkelijk geen onderwerp waar jij niet een verhaal over had. Ik ken echt niemand die over zo veel verschillende dingen wat wist te vertellen. Heel bijzonder. Ik ga je missen.

Sieb Mulder

Tot slot Paul (in beeld) zoals hij altijd bezig was.....<https://youtu.be/nvRRe0yz7-w>

Duco Ohm

23.4.2019